

KOMUNIKAT RADIOWYŻ DNIA 16 LUTEGO 1943r.

/ P o p o ł u d n i o w y ./

I.

Dotyczące Polski.

RABAT po francusku 15.II.godz.23.30.

Londyn: Lotnictwo polskie bierze bardzo czynny udział w walce o wolność swiata u boku lotnictwa brytyjskiego. Niedawno lotnicy polscy swiecili straconie 500 nego samolotu niemieckiego. A nie jest to wszystko, gdyż Polacy stracili ponadto szereg innych samolotów, tylko nie zostało to w sposób niwatpliwly ustalono oraz wicilo samolotów uszkodzili. Jedon tylko z dywizjonów polskich na na rozkładzie 200 samolotów. W czasie bitwy o W. Brytanię Polacy stracili 195 samolotów niemieckich. W jednym z dywizjonów odznaczonych zostało 120 oficerów. Wszystko to świadczy, że Polska jest nieśmiertelna. Dowiszą lotników polskich jest hasło " wróćmy!", co jest równocześnie wyrazem nadziei i siły. Lotnictwo polskie jest dziś dwa razy liczniejsze niż w chwili wybuchu wojny. Stráty jego są poważne, gdyż przekraczają 1000 ludzi.

KUJBYSZEW po polsku 15.II.godz.22.45.

Partyzanci stawropolscy nie ustali na chwile w walce z wrogiem. Akcja ich znacznie pomogła armii czerwonej. Stawropol niedawno został odzyskany. Na Kubaniu partyzanci wybili 4:500 Niemców. Na całym zapleczu frontu trwa nieustanna akcja partyzancka, która bardzo ułatwia szybkie suwanie się armii czerwonej. Partyzanci radzieccy walczą na całym obszarze kraju, od gór karpaccich do linii frontu, na terenie całej Ukrainy działają partyzanci ukraińscy. Akcja partyzancka toczy się na Białej Rusi, na Litwie, Łotwie i Estonii. W białostockim i na Podkarpaciu, w wileńskim /wilojskim ?/ i baranowickim niszczone są tory, wysadzane pociągi nieprzyjacielskie. Partyzanci radzieccy wiedzą, że każdy zadany przez nich cios, utrudnia wykonanie planów dowództwa niemieckiego, ułatwia zadanie armii czerwonej.

"RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku 15.II.godz.19.55.

Wskutek pogorszenia sytuacji na froncie Niemcy wyciskają ostatnią kroplę potu z narodów krajów okupowanych, a równocześnie zaostrzają terror. Ubiegają się do najpodlejszych sposobów, by uspić czujność naszego narodu. Niedawno Greiser przemawiając do robotników polskich, i wzywając ich do wpisywania się na listy Volksdeutschów zwrócił się do nich ze słowami " drodzy przyjaciele". W tym samym czasie Niemcy rozstrzelali w Warszawie 70 zakładników, a 100 .000 naszych braci umiera w obozach koncentracyjnych. Z jednej strony Niemcy chcą nas zżarnić terrorem, a z drugiej kupić obietkami. Wiadomości nadechodzące z obazarów uwolnionych przez armię czerwoną, świadczą o tym jaki los Niemcy nam gotują: wytępienie przed ewakuacją wojsk niemieckich z Polski. Musimy więc zawczasu się przygo. tować. Wszystkie partie polityczne są jednomyślnie w tym, że należy już przystąpić do walki. Tylko nasoc wy, solidarny opór ocali nas od zagłady.

Wozwanie do włóscian, by nie dostarczali Niemcom artykułów żywnościowych.

Godz. 21:05. - Z okazji święta morza przemawiał gen. Haller, a nazajutrz premier gen. Sikorski. Przemówienie gen. Hallera skierowane było do młodzieży polskiej, zaś gen. Sikorski przemawiał do marynarzy. Gen. Sikorski mówił o konieczności wzmocnienia naszej pozycji na Bałtyku, jako podstawowego warunku rozkwitu kraju. Wyniki osiągnięte w Gdyni świadczą o naszych możliwościach, których nigdy niemożliwny wyzyskać w pełni, gdy zawsze stał nam na przeszkodzie imperializm niemiecki. Dlatego też zarówno gen. Sikorski jak i gen. Haller podkreślili, że walka nasza z Niemcami jest walką na śmierć i życie. Jasnym jest, że w walce tej musimy oprzeć się na sojuszu z naszym potężnym sąsiadem Zw. Radzieckim. Ci, którzy potępiają sojusz Polski z ZSRR biorą udział w robocie niemieckim. Naród polski rozumie to doskonale.

Musimy już dziś przygotowywać się do wypędzenia Niemców z Kraju. Przyspieszenie uwolnienia Kraju oraz ocalenie naszego narodu zależy od jedności narodu, od solidarnego wysiłku. Droga do silnej i niepodległej Polski wiedzie przez walkę całego narodu z najeżdżącą.

Pogadanka "Narody Europy walczą z Quislingami" / hitlerowice bułgarski gen. Łukow zabity przez patriotów./

MOSKWA po polsku 15.II.godz.23.15.

Chłopi lubelscy zrozumieli, że tylko walka zbrojna może uchronić naród przed zagładą. Partyzanci lubelscy wycinają w pion garnizony niemieckie, choć Niemcy stosują represje. Polacy wiedzą jednak, że niema walki bez ofiar, zaś niema wyzwolenia bez walki. To też cała Polska walczy z najeżdżącą. Nie pomogą Niemcom umizgi oszukańcze, nie pomogą obietnice. We wszystkich miastach Polski rozlepiono afisze zachęcające do wpisywania się na listy Volksdoutschów. W Warszawie, tuż obok tych napisów rozplakatowano obwieszczenie o rozstrzelaniu 70 zakładników. Wymowa tych dwóch obwieszczeń jest niezwykle wyrazista.

Uwaga: dotyczące Polski patrz także dział III. Bratysława po ukraińsku 15.II.godz.23.00.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

RABAT po francusku 15.II.godz.23.30.

Jak świadczą wiadomości z krajów neutralnych, w Niemczech mówi się dziś już otwarcie o możliwości przyścia do władzy rządu wojskowego. Konflikt między armią niemiecką a partią pogłębia się coraz bardziej. Generالية niemiecka nie może wybaczyć hitlerowcom śmierci szorogu generałów, ani też cofnięcia przepisu, w myśl którego jedyni męscy spadkobiercy rodzin pruskich wyłączeni byli od walki na samej linii frontu. Również we Włoszech sytuacja jest katastrofalna. Wg. kół miarodajnych nominacja Ciano na na celu wszczęcie za pośrednictwem Watykanu rokowań pokojowych. Zawarcie pokoju i pośrednictwo Papieża zabiogają również i Węgrzy. Niedawno udał się w tym celu do Rzymu prymas Węgier kardynał Serody. Papież odpowiedział z rezerwą, że przed rozpoczęciem jakiegokolwiek rozmów pokojowych Węgrzy muszą najpierw zerwać z Osią, wycofać wojska z frontu i anulować zarządzenia rasistowskie. Po powrocie kardynał Serody wygłosił swe słynne i znamienne przemówienie.

Koła wojskowe w Berlinie są zdania, że dla podjęcia ofensywy na wiosnę potrzeba będzie armii niemieckiej dalszych 2 milionów ludzi.

LOZANNA po francusku 15.II. godz.21.55.

Rzeczoznawcy angielscy są zdania, że Niemcy zatrzymają się zapewne na linii Dniopru. Inni eksperci uważają, że Niemcy próbować będą obrony na Dniestrze i błotach południowych. W każdym razie trzeba stwierdzić, że przed linią Dniopru niema żadnych szkód naturalnych, na których Niemcy mogliby próbować powstrzymania ofensywy sowieckiej.

KUJBYSZEW po polsku 15.II.godz.22.00.

Wiosną jest dziś w świecie nazwa wsi Berki/szczegóły o okrucieństwach niemieckich/. Na obszarze wszystkich ziem radzieckich okupowanych przez najeżdżącą, w Kijowie i Odessie, Mińsku i Orle, ludność znosi straszliwe katusze. Za wszystko to zapłacą kaci hitlerowscy, za wszystko odpowiadzą przed sądem Zjednoczonych Narodów.

Wobec braku rąk robotczych niemiecki przemysł wojenny musi coraz więcej zatrudniać obcokrajowców. Znamienne są ostatnie wynurzenia prasy niemieckiej i ostatnie niemieckie zarządzenia. Prasa podkreśla, że stosunki między pracodawcą niemieckim a robotnikiem nie mogą być normowane jedynie kwestją pracy i płacy i muszą ulec zmianie. Pracodawcy niemieckiemu potrzebny jest nie tylko wysiłek fizyczny robotnika, potrzebna jest także i jego dusza. Dotąd robotnicy podzielni byli w Niemczech na trzy kategorie: kwalifikowanych, częściowo kwalifikowanych i niekwalifikowanych. Obecnie wprowadzona została o wiele bardziej zróżniczkowana taryfa płac. Teraz pracodawca niemiecki będzie mógł dowoli przesuwać robotników z wyższego szczebla na niższy, a różnice płacy zagarniać do kieszeni jako dodatkowy zysk. Dlatego potrzebna mu jest

dużo robotnika. Gdy w tej duszy coś mu się nie podoba, będzie mógł jej łatwo obniżyć wynagrodzenie. W jaskrawszych wypadkach, duszę zlikwiduje Gestapo. To też robotnicy cudzoziemscy, a nawet Niemiecycy uciekają masowo.

III.

O g ó l n o .

BRATYSŁAWA po ukraińsku 15.II.godz.23.00.

Są tacy, którzy nie rozumieją dlaczego zamiast określić Rosja, Rosjanin, używa się słów Moskwa, Moskal. Niektórzy sądzą nawet, że w ten sposób dają wyraz swojej pogardzie. Jest to pojęcie mylne. Za czasów wielkiego księstwa kijowskiego, cały obszar księstwa i tereny przyległe określano mianem Ruś. Gdy później na północ-wschód zaczęło wyrastać wielkie księstwo moskiewskie, mieszkańcy wcale nie wstydzili się nazywania swego kraju Moskwą, a siebie Moskawiczami, Moskalanami. Dopiero car Piotr, gdy stworzył swe imperium przyjął dlań grecką nazwę **Rosaija**, której używali Grecy w stosunku do Ukrainy. Poпадanyh tego imperium nazywano Rosjanami, dopiero zaś później zaczęto nazywać ich ruskimi. Ponieważ nikt już imperium więc niema też i nazwy. W ubiegłym wieku zaczęło powstawać pojęcie tzw. imperialnego ruskiego. Nie był to ani Moskal, ani Polak, ani Ukraińiec, lecz poprostu ruski. Znane było powiedzenie **Николая I** do pewnego dyplomaty. Wskazując na otoczenie **Николай** powiedział: "Widzi pan, ten to Niemiec, tamten Polak, ów Fin, ten zaś Gruzin itd., a wszyscy razem ruscy."

KUJBYSZEW po polsku, 15.II.godz.19.30. 20.15., 20.45., 21.15., 22.00.

Tocząca się od 20 miesięcy wojna nasuwa porównania z przeszłością. Myśl obywatela radzieckiego kieruje się do czasów Lenina, który 25 lat temu stworzył armię czerwoną opartą na powszechnym służbie wojskowej robotników i chłopów. Lenin podkreślał, że jest to pierwsza od istnienia świata armia, która wie o co walczy: w obronie ludu pracującego. Armia czerwona zagrzana przez Lenina do walki 23.II.1918r. zatrzymała ofensywę niemiecką na Piotrogród. Dziś sytuacja jest podobna. Lenin wychował szereg pierwszorzędnych dowódców, z których największym jest Stalin. Stworzona przez Lenina i wychowana przez Stalina armia czerwona odnosi wspaniałe zwycięstwa. Spuścizna Lenina nie została zmarnowana, nawet powiększona.

Rozruchy w Niemczech z powodu mobilizacji totalnej.

Korespondencje z frontu.- Depesze do Stalina uchwalone na posiedzeniach rad obwodowych Rostowa i Woroszyłowgradu.- Artykuł przeznaczony dla partyzantów ukraińskich "wrócimy"/ nie wymieniono żadnych miejscowości./

MOSKWA po polsku 15.II.godz.19.15. i 23.15.

Artykuły Prawdy o znaczeniu wzięcia Rostowa i o rozmiarach sukcesów ofensywy sowieckiej.

W Uzbekistanie wzniesiona będzie nowa elektrownia. Do pracy przystąpiło 60.000 robotników. Na Syra Darze wzniesiona będzie zapora wodna. Poziom wod będzie podwyższony o 20 m. Zbudowany zostanie kanał największy w Azji, a trzeci z rzędu w świecie. Do robót użyje się 400.000 m.sześc. betonu, 90.000 m.sześc. cementu, 100.000 m.sześc. drzewa. Roboty zakończone będą w 1944r.

RADIAŃSKA UKRAINA po ukraińsku 15.II.godz.22.15.

Goebbels głodzi jak stara bardzo wyloniana papuga i opowiada że armia niemiecka "wyrównuje front". Armia czerwona też będzie wyrównywać front i to tak długą, dopóki choć jeden najoździeca będzie się znajdował na ziemi radzieckiej.

Wozwanie do partyzantów: nadszedł czas odpłaty.

ROZGŁOSZENIE AMERYKANSKIE : po angielsku 16.II.godz.14.00.

W Senacie złożony zostanie projekt utworzenia specjalnej komisji dla opracowania planów gospodarczej i społecznej przebudowy świata po wojnie. Komisja, w której skład wejdzie 5-ciu demokratów i 4-ch republikanów byłaby mianowana przez Prezesa Senatu, który jest równocześnie wiceprezydentem Stanów H. Wallace. Projektodawca sen. George oświadczył, że w ostatecznej instancji plany organizacji świata ustalać będzie Kongres, a zatem już teraz trzeba zapoznać się zarówno z sytuacją, jak i możliwościami i przygotować odpowiednie projekty. W Izbie Reprezentantów analogiczny wniosek złoży kongresman Hendrik z Florydy.

Konsul Czechosłowacji Józef Hans wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że kraj jego prowadzi podwójną walkę. W Czechosłowacji bracia nasi wciąż przypominają Niemcom, że jest ich 12 milionów. Równocześnie zagranicą walczy żołnierz czeski. Wkrótce nadejdzie dzień, gdy w Czechosłowacji cały naród powstanie i zjednoczy się ze swymi oddziałami walczącymi u boku wojsk Zjednoczonych Narodów.

Sytuacja w Niemczech staje się coraz bardziej napięta. Olbrzymia ilość robotników cudzoziemskich prowadzi zaciętą akcję wysadzając w powietrze domy, i napadając gestapowców i SS na ulicach. Policji jest mało, gdyż znaczna jej część została wysłana na front, to też ta, która pozostała nie może opanować sytuacji. V.B. donosi, że zorganizowaniu w Niemczech rodzaju milicji chłopskiej. Zwerbowani chłopcy nie mają mundurów, lecz tylko opaski. Rozdano im broń.

BERLIN po niemiecku 16.II.godz.14.10.

Jedna z gazet bułgarskich donosi z Ankary, że rząd turecki zwrócił uwagę na wygórną działalność dyplomatyczną Rosji na Bliskim Wschodzie. Rząd sowiecki postanowił niedawno wysłać swoich przedstawicieli dyplomatycznych do wszystkich państw arabskich Bliskiego i Dalekiego Wschodu. Przedstawiciele ci będą mieli rangi posłów i podlegają będą posłowi sowieckiemu w Ankarze, Winogradowowi. Koła angielskie i amerykańskie w Turcji ustosunkowują się niezbyt przychylnie do tej polityki sowieckiej, a nie mogą zrobić. Zasługuje również na podkreślenie, że Winogradow ostatnio stara się skłonić rząd turecki do wysłania do Kujbyszewa premiera Sarajoglu, lub też ministra spraw zagranicznych Menekolju.

Po francusku:- Cała dzisiejsza prasa berlińska wyraża wielkie zadowolenie z powodu ponownego wyboru Tyti prezydentem Finlandii.